HINDI IPINAGBIBILI

Araling Panlipunan

Unang Markahan - Modyul 1Linggo 1:

Kagawaran ng Edukasyon • Republika ng Pilipinas

Araling Panlipunan – Ikaapat na Baitang Alternative Delivery Mode Unang Markahan – Konsepto ng Bansa Unang Limbag, 2020

Paunawa hinggil sa karapatang – sipi. Isinasaad ng Seksyong 176 ng Batas ng Pambansa Bilang 8293: Hindi maaaring magkaroon ng karapatang-isip sa ano mang akda ng Pamahalaan ng Pilipinas. Gayon pa man, kailangan muna ang pahintulot ng pamahalaan o tanggapan kung saan ginawa ang isang akda upang magamit sa pagkakakitaan ang nasabing akda. Kabilang sa mga maaaring gawin ng nasabing ahensiya o tanggapan ay ang patawan ng bayad na *royalty* bilang kondisyon.

Ang mga akda / materyales (mga kwento, seleksiyon, tula, awit, larawan, ngalan ng produkto o brand names, tatak o trademarks, atbp.) na ginamit sa aklat na ito ay sa nagtataglay ng karapatang-ari ng mga iyon. Pinagsikapang mahanap at mahingi ang pahintulot ng mga may karapatang-ari upang magamit ang mga akdang ito. Hindi inaangkin ni kinakatawan ng mga tagapaglathala (publishiers) at may-akda ang karapatang-aring iyon.

Inilathala ng Kagawaran ng Edukasyon – Division of Valencia City Schools Division Superintendent: Rebonfamil R. Baguio

Development Team of the Module

Author: Anthony Sol F. Macatana

Editor: Nicolasa R. Taronzon

Reviewers: Cecil A. Inggotan, PSDS

Susan Alavanza Chona H. Dilangen

Illustrator:Fernando A. OmbayanEvaluator:Tina Marie F ApdohanLayout Artists:John Rimmon I. Taquiso

Management Team:

Chairperson: Rebonfamil R. Baguio

Schools Division Superintendent

Co-Chairperson: Eugene I. Macahis, Jr.

Asst. Schools Division Superintendent

Members: Jayvy C. Vegafria, CID Chief ES

Ruel C. Duran, EPS - Araling Panlipunan

Analisa C. Unabia, EPS – LRMS Joan Sirica V. Camposo, Librarian II

Israel C. Adrigado, PDO II

Inilimbag sa Pilipinas ng:

Department of Education - Division of Valencia City

Office Address: Lapu-lapu Street, Poblacion, Valencia City 8709

Telefax: (088) 828-4615 Website: deped-valencia.org

Araling Panlipunan

Unang Markahan - Modyul 1 Linggo 1: Konsepto ng Bansa

Ang kagamitan sa pagkatutong ito ay magkatuwang na inihanda ta sinuri ng mga guro mula sa mga pampublikong paaralan. Hinihikayat namin ang mga guro at ibang nasa larangan ng Edukasyon na mag-email ng kanilang puna, komento at rekomendasyon sa Kagawaran ng Edukasyon sa region10@deped.gov.ph.

Lubos naming pinapahalagahan ang inyong mag puna at rekomendasyon.

Kagawaran ng Edukasyon • Republika ng Pilipinas

Panimula

Maligayang bati, mahal naming mag-aaral!

Isang panibagong kaalaman na naman ang iyong matutuklasan sa araw na ito.

Ang **Modyul** na ito ay sadyang ginawa upang ikaw ay matuto. Layunin nitong tulungan ka sa iyong pag-aaral kahit nasa bahay lamang. Ang mga aralin at mga gawain na napapaloob ay sadyang idinisenyo batay sa iyong kakayahan at angking talino.

Sa modyul na ito ay matutunan mo ang konsepto ng isang bansa at ang mga katangian nito.

Nawa ito ay iyong magustuhan at magkaroon ka sana ng kasiyasiyang karanasan sa pag-aaral!

Mga Tala Para sa Guro

Gabayan ang mga mag-aaral sa pag-gamit ng Modyul sa Araling Panlipunan na isinadya para lamang sa Ikaapat na baitang.

Sa araw na ito ay pag-aaralan mo ang konsepto ng isang bansa at ang mga katangian nito.

Ang layunin sa iyong pagkatuto ay:

- 1. Natatalakay ang konsepto ng bansa.
- 2. Nakakapagbigay ng halimbawa ng bansa.
- 3. Naiisa-isa ang mga katangian ng bansa.
- 4. Napangangatwiran na ang Pilipinas ay isang bansa.

Paano matuto sa Modyul na ito:

Upang makamit ang layunin na inilalahad sa itaas, gawin ang mga sumusunod na hakbang:

- Basahin at unawain nang mabuti ang aralin.
- Sundin at gawin ang inilalahad na panuto sa bawat pagtataya at pagsasanay.
- Sagutin ang lahat na pagtatava at pagsasanay.

Icons sa Modyul na ito

Alamin	Ang bahaging ito ay naglalaman ng layunin sa pagkatuto na inihanda upang maging gabay sa iyong pagkatuto.
Subukin	Ito ay mga pagsasanay na sasagutin upang masukat ang iyong dating kaalaman at sa paksang tatalakayin
Balikan	Ang bahaging ito ay may kaugnayan sa nakaraang aralin at sa iyong bagong matututunan
Tuklasin	Ipakikilala ang bagong aralin sa pamamagitan ng gawaing pagkatuto bago ilahad ang paksang tatalakayin
Suriin	Ito ay pagtatalakay sa pamamagitan ng gawain sa pagkatuto upang malinang ang iyong natuklasan sa pag-unawa sa konsepto.
Pagyamanin	Ito ay mga karagdagang gawain na inihanda para sa iyo upang ikaw ay magiging bihasa sa mga kasanayan.
Isaisip	Mga gawaing idinisenyo upang maproseso ang inyong natutunan mula sa aralin.
Isagawa	Ito ay mga gawaing dinisenyo upang maipakita ang iyong mga natutunan na kasanayan at kaalaman at ito ay magamit sa totoong sitwasyon.
Tayahin	Ang pagtatayang ito ay ginamit upang masusi ang inyong antas ng kasanayan sa pagkamit ng layunin sa pagkatuto
Karagdagang Gawain	Ito ay mga karagdagang gawaing pagkatuto na dinisenyo upang mas mahasa ang iyong kasanayan at kaalaman.

Upang matukoy ang iyong kaalaman ukol sa aralin para sa araw na ito, subukan mong sagutin ang gawain sa ibaba.

Panuto: Isulat sa patlang ang $\underline{\mathbf{T}}$ kung ang mga sumusunod na pahayag sa ibaba ay tama at $\underline{\mathbf{M}}$ kung ito ay mali.

1. Mga taga ibang bansa ang namamanala sa Pilipinas.
2. Ang Pilipinas ay matutukoy na isang ganap na bansa.
3. Walang katiyakan ang hangganan ng teritoryo ng ating bansa.
4. Malawak na lupain lamang ang sakop ng teritoryo ng Pilipinas.
5. Hindi kasali sa pag-aari ng bansa ang karagatan at
himpapawid.
6. Ang pamamahala ng Pilipinas ay pinakikialaman ng ibang
bansa.
7. Isang bansang may ganap na kalayaan kung maituturing ang
Pilipinas.
8 .Binubuo ng mahigit 10,000 libong katao lamang ang
populasyon ng ating bansa.
9. Kawalan ng pamahalaang nangangasiwa ay isang
elemento ng pagiging isang bansa.
10. Tao, teritoryo, pamahalaan at soberanya o ganap na kalayaan
ang mga elemento sa pagiging isang bansa.

Aralin

Konsepto ng Bansa

Isang maligayang pagbati sa inyung pagtuntong sa Ikaapat na baiting!

Sa Ikatlong Baitang, naatukoy at mas napalalaim ang inyong kaalaman sa kinabibilangang rehiyon. Dito mas napapahalagahan nating ang bawat impormasyon sa Rehiyon Diyes na bumubuo sa bawat pagkatao ng lahat ng mamamayan sa sariling rehiyon.

Bilang isang bata, ikaw ay malayang nagagawa ang gusto mo tulad ng paglalaro, pagpapahayag ng sariling opinion at pag-aaral upang mas mapabuti ang sariling kakayahan. Ang lahat ng ito ay malaya mong nagagawa dahil ikaw ay nakatira sa Pilipinas, isang malayang bansa.

Sa simulang aralin ng yunit na ito ay higit na makikilala mo ang konsepto ng isang bansa. Nakapaloob dito ang pagtalakay sa mga elemento ng bansa, pagbibigay ng mga halimbawa nito at ang mga katangian na ang Pilipinas ay sadya ngang isang bansa.

Ang mga paksang ito ang dapat nating alamin.

Balikan

Sa anong rehiyon matatagpuan ang probinsya na iyong kinabibilangan? Ano-ano ang bayan o lungsod na nasasakupan ng iyong probinsya? Dapat palagi natin iyang pakatatandaan.

Tuklasin

May mga katanungan si Daryo, ano kaya sa palagay mo ang mga kasagutan nito?

Ano ang konsepto ng isang bansa?

Bakit tinatawag na isang bansa ang Pilipinas?

Paano masasabi na ang isang lugar ay isang bansa?

www.seasite.niu.edu/Tagalog/modules_in_Tagalog/mga_katangian_ng...

Magkakaroon ka ng karagdagan at mas malalim na kaalaman sa susunod na mga pahina.

Suriin

Pag-ukulan mo ng kaunting panahon ang pagbabasa sa mga sumusunod upang mas mapalalim ang iyong kaalaman.

Ang bansa ay lugar o teritoryo na may naninirahang mga grupo ng mga tao na may magkakatulad na kulturang pinanggalingan kaya makikita ang iisa o pare-parehong wika, pamana, relihiyon at lahi.

Ang lugar ay maituturing na bansa kapag mayroon itong apat na elemento upang kilalanin itong bansa o estado. Ang apat na elemento na ito ay, tao, teritoryo, pamahalaan at ganap na kalayaan o soberanya.

Mga Elemento ng Pagiging Isang Bansa

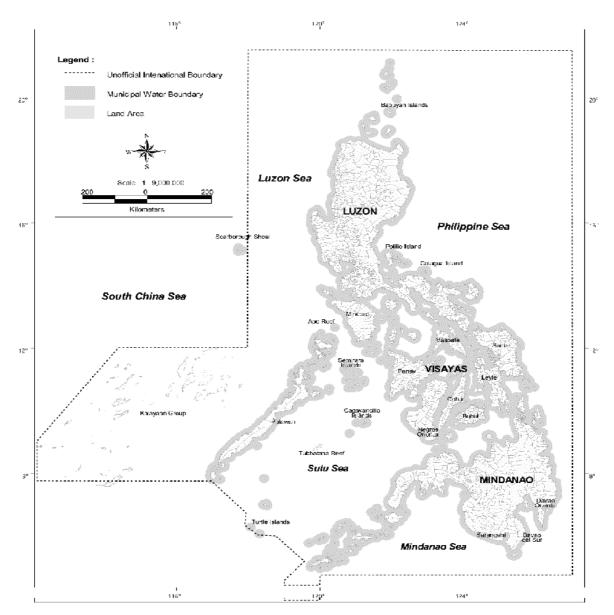
Tao

https://brainly.ph/question/1064375

Tao, mga grupong naninirahan sa loob ng isang teritoryo, mga mamamayang gumagalaw sa isang lipunan at siyang bumubuo sa pupolasyon ng isang bansa.

Teritoryo

https://satellites.pro/Philippines

Ang *teritoryo* ay isang mahalagang elemento ng estado. Ito ay tumutukoy sa lawak ng lupain na tinitirhan ng mga tao, kasama na ang katubigan, ilalim ng dagat, himpapawid at kalawakan sa itaas nito. Bukod sa pagiging tirahan, ito rin ang pinamumunuan ng pamahalaan.

Pamahalaan

https://en.wikipedia.org/wiki/Congress_of_the_Philippines

Ang pamahalan ay isang organisasyon na may kakayanan na gumawa at magpatupad ng batas sa isang nasasakupang teritoryo. Ito rin ay may kapangyarihan na magbigay ng mga pangangailangan ng mga mamamayan ng nasasakupang teritoryo. Layunin nito na magtatag ng kaayusan at mapanatili ang isang sibilisadong lipunan.

Soberanya o Ganap na Kalayaan

https://www.history.com/this-day-in-history/philippine-independence-declared

Ang soberanya o ganap na kalayaan ay ang pang-apat na elemento ng isang Estado. Ang soberanya ay ang pagkakaroon ng isang bansa ng kapangyarihang makapag-sarili at pamahalaan ang buo nitong nasasakupan. Ito ang pinakamataas na kapangyarihan ng Estado upang magpatupad ng kagustuhan nito sa pamamagitan ng mga batas.

Mayroong dalawang anyo ng soberanya—panloob at panlabas. Ang panloob na soberanya ay ang pangangalaga ng sariling kalayan. Ang panlabas na soberanya naman ay ang pagkilala ng ibang bansa sa kalayang ito.

Kung nagkulang sa isa o higit pa sa alinman sa apat na binanggit na elemento o katangian ng pagiging isang bansa, hindi ito kaylanman matatawag na isang bansa. May mahigit 200 na bansa ang nagtataglay ng apat na element ng pagiging ganap na bansa sa kaalukuyan. At isa na ditto ang ating bansang Pilipinas. Ilan pang lugar sa mundo na maituturing na bansa ay ang Australia, Canada, China, France, Japan, United States of America at United Kingdom.

Ngayon, paano mo sasagutin ang mga sumusunod na mga tanong?

- 1. Ano ang ibig sabihin ng bansa?
- 2. Ano ang mga katangian para matawag na bansa ang isang lugar?
- 3. Bakit nasasabing ang Pilipinas ay isang bansa?

Sa ibaba ay ang isang maikling tula. Basahin mo at bilogan ang mga salitang nagpapatunay na ang Pilipinas ay maituturing na isang bansa.

Pilipinas, Isang Bansa

Ni. Ynnos Azaban

Pilipinas, isang bansa Tao'y tunay na Malaya Mayroong namamahala May sariling teritoryo

Para talaga sa tao.

Isaisip

Tingnan natin ang iyong kakayahan sa gawaing ito.

Panuto: Punan ng tamang sagot ang bawat puwang. Piliin sa kahon ang tamang sagot.

tao bayani

bansa panloob

teritoryo panlabas

pamahalaan panloob na soberanya

soberanya o ganap na kalayaan panlabas na soberanya

1.	Ang	ay lugar o teritoryo	na may naninirahang mga
	grupo ng mg	ja tao na may magka	akatulad na kulturang
	pinanggaling	gan kaya makikita ar	ig iisa o pare-parehong wika,
	pamana, reli	ihiyon at lahi.	
2.	Ang	ay tumutukoy sa gru	upong naninirahan sa loob ng
	isang teritory	o at gumagalaw bila	ang isang lipunan. Sila ang
	bumubuo ng	populasyon ng isan	g bansa.
3.	Ang	ay tumutukoy sa lav	vak ng lupain at katubigan,
	kasama na a	ang himpapawid at k	alawakan sa itaas nito. Ito rin
	ang tinitirhar	n ng tao at pinamum	unuan ng pamahalaan
4.	Ang	ay isang samahan d	o organisasyong politikal na
	itinataguyod	ng mga grupo ng ta	o na naglalayong magtatag
	ng kaayusar	n at mapanatili ang is	sang sibilisadong lipunan.
5.	Ang	ay tumutukoy sa ka	pangyarihan ng pamahalaang
	mamamahal	a sa kanyang nasas	akupan. Ito rin ay tumutukoy
	sa kalayaan	g magpatupad ng m	ga programa nang hindi
	pinakikialam	an ng ibang bansa.	
	-		ya, ito ay ang 6
			ay ang pangangalaga ng
	sariling kalay	yan. Ang 9	_ naman ay ang pagkilala ng
	ibang bansa	sa kalavang ito.	

Isagawa

Sa pamamagitan ng gawaing ito ay maipamalas mo ang iyong natutunan na kasanayan at kaalaman.

Gawain I: Basahin ang mga pangungusap. Lagyan ng tsek (/) ang bilang ng pangungusap na nagpapatunay na ang Pilipinas ay isang bansa at ekis (X) kung ito ay hindi.

- 1. Walang ganap na kalayaan ang Pilipinas.
- 2. Ang Pilipinas ay gumagamit ng iba't ibang wika.
- 3. Ang Pilipinas ay hindi maaring pakialaman ng ibang bansa.
- 4. May mahigit na 100 milyong tao ang naninirahan sa Pilipinas.
- 5. Paglipat ng lahat ng tao sa Pilipinas patungong ibang bansa.
- 6. Pagbenta sa kabuo-ang teritoryo ng Pilipinas sa ibang bansa.
- 7. Wika ng ibang bansa ang ipinapatutupad at sinusunod bilang pambansang wika.
- 8. Ang Pilipinas ay may sariling teritoryo na binubuo ng mahigit sa 7 100 mga isla.
- 9. May pamahalaan ang Pilipinas na tumutugon sa mga pangangailangan ng mga mamamayan.
- 10. Umaasa ang Pilipinas sa desisyong ng ibang bansa ukol sa pamamahala nito.

Gawain II: Isulat mo sa apat na mg kahon ang mga elementong dapat mayroon ang isang lugar para matawag itong isang bansa.

Mga Elemento	ng Pagkabansa	
	<u>'</u>	

Tayahin

Maipapakita mo sa pamamagitan ng pagsubok na ito ang antas ng iyong kaalaman. Halina't ating sukatin ang iyong kaalamn sa araling ito.

Panuto: Isulat ang salitang **TAMA** sa patlang sa bawat bilang ng pangungusap na nagsasabi ng katangian ng isang lugar para maituring na isang bansa at **MALI** kung hindi. 1. Ang isang bansa ay may sariling pamahalaan. 2. Walang sariling teritoryo ang isang bansa. 3. Sakop ng ibang bansa ang Pilipinas sa kasalukuyan. 4. Pinamamahalaan ng taga ibang bansa ang Pilipinas. 5. Isa sa element na makikita sa bansang Pilipinas ang mga mamamayan. 6. Binubuo ng tao, pamahalaan at teritoryo lamang ang isang bansa. 7. Pinapalakad ng isang pamahalaan ang isang bansa. 8. Pinapalipat sa ibang bansa ang mga mamamayan ng Pllipinas. 9. Pakikialaman ng ibang bansa ang malayang pamamahala. 10. May sariling teritoryo na tumutukoy sa lupain at katubigan kasama na ang himpapawid at kalawakan sa itaas nito.

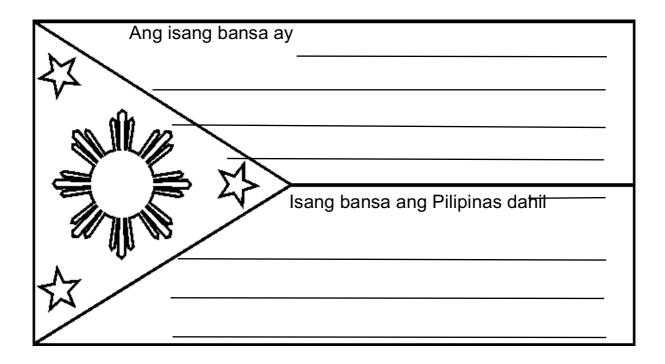
Karagdagang Gawain

I. Panuto: Basahin at sagutin. Gumuhit ng kung nagsasabi ito ng tamang impormasyon ng isang bansa at gumuhit ng kung ito ay mali.

- 1. Tinuturing na isang bansa nag Pilipinas.
- 2. Pinamamahalaan ng taga ibang bansa ang pamahalaan ng Pilipinas.
- 3. Ang Pilipinas ay isang bansa na binubuo ng tao, teritoryo, pamahalaan at soberanya.
- 4. Maituturing na bansa ang Japan dahil kumpleto ito sa apat na element na dapat mayroon ang bawat bansa.
- 5. Hindi naituturing na isang bansa ang isang lugar kung taga ibang bansa ang nagpapalakad nito.

_

II. Ang bandila ng Pilipinas ay isang simbolo ng bansa. Iguhit ang bandila sa papel. Isulat sa itaas na bahagi ang sarili mong pagpapakahulugan ng isang bansa. Isulat sa ibabang bahagi ang nagpapatunay na ang Pilipinas ay isang bansa. Sundin ang nasa ibaba.

Source: AP4 pahina7

Susi sa Pagwawasto

l .	
	10. T
	M .6
	M .8
	Т.Т
	M .8
	M .2
	M .4
	M .£
	77
	J. M
	Subukin

	X.01
	/:6
	\.8
	X.T
	X.8
	X.2
	X.4
	λ.ε
	X.2
	X.1
А ви	vegesl

oet .2
4. teritoryo
S. namamahala
2. таГауа
1. bansa
ninemeyge9

4. soberanya o ganap na kalayaan
3. pamahalaan
2. teritoryo
L. tao
8 niswad

2. soberanya o ganap na kalayaan		
9. panlabas na soberanya	4. pamahalaan	
8. panloob na soberanya	3. teritoryo	
sedelneq .7	2. tao	
doolneq .ð	f. bansa	
	qisissl	

KARAGAGANG GAWAIN II:

- -Ang isang bansa ay maroon apat na element. Ito ay ang tao, teritoryo, pamahalaan at soberanya
- Isang bansa ang Pilipinas dahil ito ay kumpleto sa apat na elemto na mayroon dapat ang bawat bansa.

AMAT .01
IJAM .6
IJAM .8
IJAM .7
AMAT .8
AMAT .2
4. MALI
3. MALI
IJAM .S
AMAT .1
nidayeT

•	.5
*	. 4
*	3.
	٦.
*	٦.
niswaට gnagabga	Kara

Sanggunian:

- Adriano, M. C. V., Caampued, M.A. C., C.A. Capunitan, W.F. Galarosa, N.P Miranda, E.R. Quintos. (2015). Araling Panlipunan 4 Kagamitan ng Mag-aaral. Department of Education-Intructional Materials Council Secretariat (DepEd-IMCS).
- Dado, Belen P., R.A. Gozun, R. S. Magsino, M. L. L. Manalo, J. B. Nabaza, E. P. Naval. (2015). Araling Panlipunan 4 Kagamitan ng Mag-aaral. Department of Education-Intructional Materials Council Secretariat (DepEd-IMCS).

For inquiries and feedback, please write or call:

Department of Education – Division of Valencia City

Lapu - Lapu Street, Poblacion, Valencia City 8709

Telefax: (088) 828 - 4615